

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, leto 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, leto 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne brauilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10 711.

Predsednik vlade Jevtić je sprejel nosilstvo državne kandidatne liste

Dne 15. t. m. je predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić sprejel veliko odposlanstvo Beograjevanov s predsednikom občine Vlado Ilićem in celotnim mestnim svetom na čelu. Odposlanstvo je predsednika prosilo, naj sprejme mesto nosilca državne kandidatne liste pri prihodnjih volitvah v narodno skupščino. Beograjski župan g. Ilić je pozdravil predsednika vlade z govorom, iz katerega povzemamo:

«Huda gospodarska stiska, ki vlada že nekaj let, povzroča velike skrbi in zahteva odredbe, s pomočjo katerih bi se odpravila. Objava vlade nam je dala popolno nado, da se bo ubrala prava pot v gospodarsko ozdravljenje. Načela te objave (deklaracije), zlasti ona, s katerimi je vlada naglašala svojo voljo do sodelovanja z gospodarskimi ustanovami, kakor tudi ona, da so državne in javne finance močne samo tedaj, kadar so močne tudi zasebne finance, so naletela na popoln odziv in priznanje v naših srcih.

Naše nade so bile označene po odredbah, ki jih je vlada že izdala. Osredotočenje najmočnejših finančnih ustanov, znižanje obrestne mere, olajšave kmečkim dolžnikom, izpremembe in olajšave davčnih in taksnih določb, uredba o javnih delih in druge odredbe najbolj pričajo, da ste pričeli po načrtu borbo, da se premagajo težave, ki jih je ljudem povzročila stiska. Prepričani smo, da boste z vlado nadaljevali to borbo in da boste tudi uspeli.

V tej veri smo odborniki prestolniške občine in meščani mesta Beograda prišli k vam s prošnjo, da sprejmete mesto nosilca državne kandidatne liste pri bližnjih volitvah narodnih poslancev.»

Po govoru g. Ilića je dosedanji beograjski poslanec, predsednik beograjske Trgovinske zbornice g. Milutin Stanojević prečital pismo, s katerim se naproša gosp. Jevtić, da prevzame mesto nosilca državne kandidatne liste. Pismo enako prosi gospoda Jevtića, da sprejme mesto nosilca državne kandidatne liste za volitve v narodno skupščino. Poleg tega naglašajo pismo priznanje gosp. Jevtiću zaradi dosedanjega dela in izraža prepričanje, da se bo tudi nadaljnje delovanje vlade razvijalo v tej smeri.»

PRESEDNIKOV GOVOR.

Predsednik vlade gosp. Bogoljub Jevtić je odposlanstvu odgovoril tako-le:

«Gospodje! Zelo visoko cenim vaše zaupanje in iskreno izraženo željo, ki soglašajo z mnogimi pozivi iz krajev naše domovine, da bi sprejel mesto nosilca državne kandidatne liste pri volitvah narodnih poslancev 5. maja.

V polnem soglasju in dogovoru z vsemi svojimi tovariši iz kraljevske vlade vam morem izjaviti, da sem sprejel to izredno čast in storil vse, kar je v

moji moči, da se oddolžim takemu zaupanju tako, kakor se to od mene pričakuje. Lista, kateri bom imel čast biti na čelu, bo lista kraljevske vlade.

Volitve, ki so pred nami, so zelo važne tako spričo hudih časov, kakor še spričo posebnih razmer, v katerih živimo. Vsak naš državljan, vsak volilec si mora biti povsem na jasnem o tem. Treba je reči jasno in odločno besedo za našo jugoslovensko narodno bodočnost, za napredek vsega naroda, za napredek kraljevine Jugoslavije.

V tej volilni borbi se niti ne morejo niti ne smejo obravnavati in reševati vprašanja, ki so bila neizpremenljivo rešena v ustavi z dne 3. septembra

Kandidati za volitve v narodno skupščino se že postavljajo

Volilno gibanje v državi postaja zmerom bolj živahno. Ko je bilo objavljeno, da JNS ne bo postavila svoje liste, temveč da odobrava kandidacijo svojih članov na listi g. Jevtića, so sstranske organizacije, ki so prej še čakale, takoj začele volilne priprave. Dan za dnem se vrše sestanki sreskih organizacij JNS, ki lahko zdaj samostojno sklepajo, kako bodo nastopile pri volitvah. Kakor drugače ni bilo pričakovati, se vsi doslej znani sklepi sreskih organizacij glase za podpiranje državne kandidatne liste z nosilcem g. Jevtićem. Po večini sreske organizacije postavljajo že tudi kandidate za svoje sreze. Delno so to dosedanji narodni poslanci, delno novi ljudje, nekatere organizacije pa so postavile tudi po dva ali več kandidatov. Vse kandidature se sporočajo nosilcu državne liste g. Jevtiću s prošnjo, da jih sprejme na svojo listo.

Kakor je znano, pa je namera g. Jevtića, da razširi svojo akcijo še preko okvira JNS na vse one, ki stoje na stališču narodnega in državnega edinstva in so voljni sodelovati pri delu za okrepitev države na osnovi septembrske ustave. Zato postavljajo poleg sreskih organizacij JNS kandidature tudi druge skupine, poleg tega pa se mnogi kandidati prijavljajo tudi sami neposredno g. Jevtiću kot nosilcu državne kandidatne liste. Beograjski listi pravijo, da je število kandidatov na ta način naraslo že v tisoče in nekateri celo navajajo vsekakor pretirano število 5000 kandidatov. Iz njihovega pisanja ni razvidno, ali mislijo pri tem samo kandidate, priglašene za listo gospoda Jevtića, ali tudi one, ki se priglašajo g. Hodžeri za listo Narodne stranke, doslej edino, ki je poleg Jevtićeve že prijavljena. Čeprav so številke, ki jih navajajo beograjski listi, brez dvoma pretirane, je vendar gotovo, da je število kandi-

datov že zdaj preseгло število razpoložljivih mandatov.

V dravski banovini je bila prva kandidatura postavljena v Celju. V torek se je vršilo pod vodstvom predsednika sreskega odbora JNS dr. Ernesta Kalana širše posvetovanje sreske organizacije JNS za celjski srez. O političnem položaju in o bližajočih se volitvah sta poročala g. dr. Kalan in dosedanji narodni poslanec celjskega sreza gospod Ivan Prekoršek. Soglasno in z velikim odobravanjem je bilo sprejeto, da stranka v celjskem srezu vse stori, da zmaga narodna lista z nosilcem g. Jevtićem, ki mu je bila s skupščine poslana pozdravna brzojavka. Navzočni odposlanci so podpisali tudi po zakonu določeni predlog za kandidatno listo z nosilcem g. Jevtićem, ki je bil takoj izročen sodišču v zakonito potrdilo.

S tem hočemo pred narod in za narod!

Kraljevska vlada bo skoraj izdala poseben proglas na volilce, da jim pove odkrito in iskreno vsa ona, kar je in kar naj bi bilo. V njem bomo obrazložili glavne obrise svoje politike in program vlade.

Narodna skupščina se voli za štiri leta. To je dovoljna doba, da se z zaupanjem krone in z zaslobo v narodu lahko mnogo stori in ustvari v splošno korist. To mi vliva tudi vero, da bom mogel izpolniti častno zaupanje, ki ste mi ga izkazali. Naj bo teh nekaj besed izrečenih v znak zahvale vam vsem in prijateljem, ki jih predstavljate, in vsem onim iz vse države, ki so mi izkazali to čast in zaupanje.»

Dosedanjemu narodnemu poslancu g. Prekoršku sta bili med velikimi počastitvami soglasno izrečena zahvala in zaupnica za njegovo poštreno in uspešno delo v bivši narodni skupščini. Enohušno je zbor sklenil, predložiti nosilcu državne narodne liste g. Jevtiću zopetno kandidaturo g. Prekorška za celjski srez.

Na kraju zborovanja je skupščina brzojavno pozdravila novega bana g. dr. Dinka Puca.

Volilni imeniki

Volilno pravico ima

vsak moški državljan, če je dovršil 21. leto starosti. Aktivni oficirji, podoficirji in vojniki ne smejo izvrševati volilne pravice.

Volilne pravice nima:

1. kdor je obsojen z izvršno sodbo na ječo ali izgnanstvo ali strogi zapor ali zapor, daljši od leta dni, dokler se mu pravica ne vrne;

2. kdor je obsojen z izvršno sodbo na izgubo častnih pravic za čas, dokler ta kazen traja;
3. kdor je v konkurzu;
4. kdor je pod skrbstvom;
5. kdor je obsojen z izvršno sodbo na izgubo volilne pravice zaradi volilnih kaznivih dejanj.

V volilne imenike se vpíšejo

vsi moški, ki imajo volilno pravico in ki stanujejo v občini najmanj šest mesecev. To pa ne velja za državne uslužbence. Državni in javni samoupravni uslužbenec se vpisujejo v volilne imenike one občine, v kateri imajo svoj službeni sedež.

Do kdaj se sme zahtevati popravek imenika.

Popravki volilnih imenikov se smejo zahtevati še 15 dni po razpisu volitev, to je do 22. t. m. Ta dan je zadnji za reklamacije.

Kdo lahko zahteva popravilo volilnega imenika.

Vsako ima pravico volilni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti in bodisi zase, bodisi za drugega zahtevati njegov popravek.

Kje in kako se zahteva popravek.

Popravek volilnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali ustno pri občinskem uradu ali pri sreskam sodišču, odnosno pri okrožnem sodišču. Pri okrožnem sodišču pa se more zahtevati popravek samo pisмено. Sreska, odnosno okrožno sodišče pošlje spis zahtevanega popravka v 24 urah občinskemu uradu v poslovanje. Ustno zahtevo vpiše sodišče v zapisnik. Zahtevanim popraykom se morajo priložiti dokazi.

Za dokaze morajo služiti samo polnoveljavne javne listine. Če oni, ki je zahteval popravek, zahteva, da se mu izda o tem potrdilo, mora sodišče, to takoj storiti. Če izvrši občinski urad popravek v volilnem imeniku uradno, mora svoj odlok, s katerim odreja popravek, utemeljiti s polnoveljavnimi dokazi.

Do kdaj mora občinski urad rešiti zahtevo po popravku.

Vsako zahtevo popravka v volilnem imeniku mora občinski urad rešiti v petih dneh. Če pa občinski urad v petih dneh ne izda nobene rešitve, se smatra, da je odklonil zahtevo popravka volilnega imenika in pritožnik ima v tem primeru pravico, da se pritoži neposredno na pristojno sresko sodišče, kateremu mora občinski urad v 24 urah po prejemu dopisa sreskega sodišča predložiti vse spise, ki se nanašajo na zahtevo popravka volilnega imenika.

Oni, ki se zavrnejo, ker niso priložili reklamaciji zadostnih dokazov, smejo iznova zahtevati popravek in predložiti dokaze, če rok za reklamacijo še ni potekel.

Oni, ki zahteva popravek, in oni, ki se ga popravek tiče, imata pravico, da se pritožita v treh dneh od prejema rešitve občinskega urada na pristojno sresko sodišče. Ta pritožba se lahko vroči pisмено ali ustno. Pritožnik sme od sodišča zahtevati potrdilo o vloženi pritožbi.

Takse.

Za zahtevo popravka volilnih imenikov se ne pobira nobena taksa. Pristojna oblastva morajo dati tistemu, ki to zahteva, v 24 urah vse listine, ki so potrebne zaradi popravka volilnih imenikov.

Kazni.

Kdor ob popravku imenikov koga vpiše v imenik ali koga izbriše iz imenika brez utemeljene odločbe, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do dveh let. Če je število tako vpisanih ali izbranih oseb za eno volišče večje od 10, se kaznuje z zaporom do petih let.

Kdor ob popravku imenika hote ne vpiše v imenik oseb, ki jih je uradno dolžan vpisati in ki dotlej niso bile v imeniku, se kaznuje z zaporom od treh mesecev ali v denarju do 3000 Din.

Prav tako se kaznuje tudi, ako pri tej priliki namerno ne izbriše oseb, ki so umrli ali izgubili volilno pravico.

Proti uvozu oljnatih semen

Na povabilo ministrstva za kmetijstvo je bilo te dni v prostorih Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug posvetovanje zastopnikov industrije olja in proizvajalcev v to svrhu potrebnih sirovin. Sestanek je otvoril minister za kmetijstvo dr. Dragutin Janković z zanimivim govorom, ki povzemamo iz njega:

«Današnji sestanek proizvajalcev oljnatih semen in zastopnikov oljne industrije mora dovesti do končnih predlogov o načinu, ki bi omogočil, da se naša oljna industrija, kar se tiče sirovin, docela osvobodi uvoza iz tujine. Podatki, ki so nam bili predloženi, kažejo naravnost obtožujoče številke. Od leta 1929. do danes smo uvozili za 530.000.000 Din olja, ki bi ga bili lahko pridelali doma. V isti dobi smo uvozili za 733 milijonov dinarjev oljnatih semen, ki bi jih lahko prav tako pridedali doma. Po sestavljenih računih bi bilo treba za pridelovanje tega uvoženega semena 30.000 ha zemlje, ki bi se vsekakor našla, ker je pridelovanje oljnatih semen mnogo bolj dobičkonosno kakor pridelovanje pšenice, turščice in drugih pridelkov. Ni mi treba naglašati, kako velika je izguba tudi za naše državne dohodke zaradi tolikega uvoza.

Oljna industrija je dobila tudi vso potrebno zaščito proti konkurenci tujega olja, ki ji je bila priznana za to, da bi se sirovine, ki jih predeluje, gojile doma. Program vlade, g. Jevtića je v tem pogledu odločen. Vse sirovine, ki jih je mogoče pridobivati v naši državi, se morajo proizvajati doma v zadostnih količinah in se ne smejo uva-

zati. Industrijska zaščita ne sme biti v korist tujih sirovin. Zaščitne odredbe so bile izdane ne le v korist industrije, marveč tudi domačih proizvajalcev in na posled' še porabnikov. Ni sicer moči pripisati krivde posameznikom, a nedvomno je, da jih podatki obtožujejo in da kažejo popolno neurejenost. Namestu zmešnjave v proizvodnji, ki je vladala doslej, hočemo organizirano kmetijstvo, ki bo pridelovalo toliko sirovin, kolikor jih potrebuje domači trg, poleg tega pa še za izvoz. Ni pametno uvažati oljnata semena, ječmen za pivo, loj, volno in razne druge proizvode in pridelke, ko jih vendar lahko pridobivamo doma. Zaščita industrije v take svrhe bo omogočila tudi našim proizvajalcem sirovin postaviti višje cene, kakor so zdaj na mednarodnem trgu. Višje cene pa bomo dosegli le z organiziranim kmetijstvom, ki mu bo tudi zaščita industrije posredno koristila.

Kar zdaj na tej konferenci zahtevamo od vas, je to, da se sporazumete z odredbami, ki jih je treba izdati, da se izvede ta program in da se ne potroši niti dinar več za uvoz oljnatih semen. Še več, program našega dela mora biti ta, da se omogoči izvoz najmanj 2000 vagonov oljnatega semena v tuje države, s katerimi imamo povoljne trgovinske sporazume tudi glede cen, po katerih bi nam plačale naše sirovine. Ministrstvo za kmetijstvo ima v tem pogledu jasno stališče. Kakor ste že sami imeli priliko spoznati iz objave vlade, želimo najtesnejšega sodelovanja z gospodarskimi organizacijami in hočemo, da spoznate, da je

22 FARAONOV DEDIČ

Če je napeto prisluhnil, je čul njeno dihanje, čeprav je bila precej daleč od njega. Tako mrtvaško tiho je bilo vse naokoli.

Pogledal je na zapetje. Čas njegovega strazjenja se je bližal koncu. Toda sklenil je, da Neli ne bo prebudil. Naj spi, sirotal!

V mesečini so se lesketali njeni svetli lasje kakor zlato iz belega burnusa.

Nekaj neznanega ga je dvignilo. Njegovi koraki so bili komaj slišni, ko se ji je približal. Zdaj je že stal tik pred njo.

Čeprav je imela obraz v temi, ga je dobro razločil. Videl je nasmehek na njenih ustnicah. Tako se mu je zdelo, kakor bi gledal otroka, ki sladkospo v materinem naročju.

Še bolj se je sklonil k njej. Videl je, da se njene ustnice premikajo, da hočejo nekaj v sanjah povedati. Nekaj čudežno lepega, sladkega. Toda glasu dolgo ni čul.

Naposled se je Neli obrnila. In takrat je razločno slišal eno samo besedo, besedo, ki mu je tisti trenutek pomenila več kakor vse drugo na svetu. «Mirko!» je šepnila Neli.

Nekaj ga je zagrabilo, da bi jo objel in začel poljubljan, na vso moč, do krvi poljubljan. Tako zjen je bil ljubezni, ki se je že davno podzavestno zbudila v njegovem srcu.

Potem je pomislil.

Sirotal spi, sladko sanja. Čemu bi jo budil. Čemu?

Samo čisto k njej se je nagnil in ji dihnil na ustnice rahel poljub. Kakor mati svojemu otroku.

In tisti trenutek je postal Nelin obraz še depši, še ljubkejši. Kar zasijal je v sladkem nasmešku.

Sodnik pa je vstal in se vrnil na svoje opazovališče.

Ves se je predal sreči, ki je prevzela njegovo sree. Zdaj je vedel: Neli je njegova in nič je ne bo moglo od njega odtrgati.

In tisti trenutek ni bilo na svetu človeka, s katerim bi bil hotel menjati usodo.

Ure so tekle. Tiho, bežno.

Počasi se je bližal mesec zatona. Tik nad obzorjem je še cokrat zažarel v vsej svoji lepoti, potem je začel počasi izginjati za prostrano ravnino.

Samo še ozek rob se je videl. Naposled je tudi ta izginil.

Sodnik je že zmeraj stonel na gričku. Njegov pogled je begal v daljavo, toda njegove misli niso šle z njim.

Ostale so, kjer so bile. Pri Neli.

Potem se je nebo skoraj docela stemnilo. Sodnik je vstal.

V daljavi je bil zaslišal neznahe čudne glasove. Ali se mar bližajo ljudje? Prijatelji? Sovražniki? Kdo prihaja?

Ali se mar bližajo Beduini, ki so odkrili njuno sled? Ne, to ni verjetno. Kakšna karavana? Bog ve. Morda pa so njegovi prijatelji, ki ga iščejo?

Iznova je začel iste glasove. To pot so bili že bližji, razločnejši.

Spoznal jih je.

Niso bili človeški glasovi. Bili so kliči zveri. Dobro jih je poznal po mnogih nočeh, ki jih je moral že preživeti zadnja leta v puščavi, na svojih znanstvenih potovanjih.

In več zveri mora biti.

Oprezujejo po prostrani ravnini za plepom. Ko ga zavohajo, se mu približajo in ga obkrožijo, dokler ne pride trenutek, ki se jim zli primeren za napad.

Tudi njega so morali že zavohati.

Iznova je prisluhnil. Zateglo rjojenje je odmevalo v daljavi tako tuje, tako pošastno, da je vzdihel.

Zlaj je vedel.

Kralj puščave se bliža. Veliki «Numa napadalca», kakor mu pravijo domačini, ki se ga boje kakor vrag križa. Lev.

Blodna misel ga je izpreletela. Ali naj zbudi Neli in z njo pobegne?

Toda kam?

Povsod je sam pesek.

Preden bi pripravila oba volilna za ožhod in mogla ubežati naprej v puščavo, bi ju lev že davno

to ne samo v korist države, ampak tudi v korist nas vseh, vas industrijev in vas proizvajalcev sirovin. Vzajemna odvisnost je tolikšna, da je vaš sporazum od vsega početka potreben. Če je le malo volje na eni in drugi strani, bo vaše delo rodilo sadove in boste zadovoljni, da vam je bilo izkazana ta čast, da ste prvi, ki naj krenejo na pot organizirane kmetijske proizvodnje, ki mora napraviti konec zmešnjavi v našem kmečkem gospodarstvu, ki mora dati zaščito našemu kmetu in mu omogočiti, da postavi višje cene svojim pridelkom, kar s svojim napornim in težkim delom tudi zasluži.»

Posvetovanje denarnih zavodov o položaju denarništva in o kmečki zaščiti

Te dni se je vršilo v Novem Sadu važno zborovanje zastopnikov zasebnih denarnih zavodov in zavarovalnic. Razpravljali so o položaju našega denarništva v zvezi z dosedanjimi ukrepi vlade za omiljenje gospodarske stiske in o ukrepih, ki bi jih bilo treba še izdati, da se odstrani sedanje mrtvilo na denarnem trgu, kar bi neposredno oživilo vse narodno gospodarstvo. Za zborovanje je vladalo veliko zanimanje in je bilo zastopanih 543 denarnih zavodov od skupnih 620, kolikor jih je v Jugoslaviji.

Po otvoritvi zborovanja je predsednik g. Slepčević predlagal vdanostno brzojavko mlademu kralju, nato pa je podal predsednik beograjskega Združenja bank dr. Vlada Marković obširno poročilo, v katerem je orisal sedanji položaj denarnih zavodov in ocenil ukrepe vlade. Poleg splošnega položaja denarnih zavodov je v poročilu obširno razčlenil vprašanje kmečkih dolgov ter izrekel mišljenje, da je bilo dosedanje reševanje tega vprašanja napačno.

POSLEDICE KMEČKE ZAŠČITE ZA DENARNE ZAVODE.

Obpravljajoč dosedanje zaščitne ukrepe na korist kmeta je dr. Marković ugotovil, da je manjkalo pri tem prave osnove. Zlasti so manjkali od vsega začetka natančni podatki. Izvzeti bi se bili morali dolgovi kmetov trgovcem in obrtnikom za vsakdanje potrebe, nadalje dol-

govi, ki izvirajo iz delitve kmečkega premoženja zaradi nasledstva, dolgovi med kmeti samimi in naposled dolgovi pri zadrugah, katerih člani so dolžniki sami. Ni se tudi smela zaščita posplošiti, temveč bi se bilo to vprašanje moralo reševati po posameznikih. Pogrešno je tudi, da je bila zaščita izvedena izključno na škodo upnikov, ne pa z žrtvami celotnega narodnega gospodarstva.

Tem napakam so sledile še druge, med katerimi je glavna ta, da se je odplačevanje kmečkih dolgov stalno odlagalo, tako da se bo prav za prav pričela amortizacija šele 15. novembra letos. Napačno se je postopalo tudi v pogledu obrestovanja, ker so se obresti na eni strani pripisale h glavnici, na drugi strani pa zniževale na škodo upnikov. Zlasti najnovejše znižanje obrestne mere za kmečke dolgove predstavlja hud udarec denarnim zavodom. Vsi ti ukrepi so povzročili mučen položaj v pogledu denarnih odnošajev. Ta položaj je toliko hujši, ker se sploh ne ve, kako daleč bo to šlo in kdaj bo vprašanje kmečkih dolgov dokončno rešeno.

Izraz hudega položaja denarnih zavodov se vidi v vedno večjem številu onih zavodov, ki so se prijavili za razne vrste zaščite. Doseđaj je pod zaščito že 199 denarnih zavodov in 185 denarnih zadrug. Vse pa kaže, da se bo to število še povečalo. Pri bodočem reševanju gospodarskih vprašanj se mora denarništvo vsekakor bolj upoštevati, kajti treba je pomisliti, da razpolagajo

zasebni denarni zavodi z glavnico nad 11 milijard, kar je mnogo več, kakor pa ga morejo dati našemu gospodarstvu na razpolago državni in napol državni denarni zavodi. Rušiti zasebno glavnico, pomeni isto kakor rušiti celotno gospodarstvo. Kakršen je položaj danes, bi kmečki dolžniki sami bolj želeli, da se jim stavijo na razpolago nova posojila za ureditev starih dolgov, kakor pa tako urejevanje kmečkih dolgov. Z dosedanjim napačnim reševanjem tega vprašanja so prišli v zelo težaven položaj prav kmetje sami, ker so izgubili ves kredit, a v še hujši položaj oni, ki imajo svoje hranilne vloge pri zasebnih denarnih zavodih.

STANJE KMEČKIH DOLGOV.

Dr. Marković je v svojem ritem govoru navajal podatke o stanju kmečkih dolgov in ugotovil, da so dolgovali kmečki dolžniki zasebnim in samoupravnim denarnim zavodom 31. decembra 1933. vsega 1536 milijonov dinarjev, razen tega pa Privilegirani agrarni banki 729 milijonov dinarjev. Kmečke hranilne vloge pa so istočasno znašale 1490 milijonov dinarjev. Pri primerjavi podatkov za leti 1932. in 1933. prihaja do zaključka, da so kmečki dolžniki plačali zasebnim denarnim zavodom in samoupravnim hranilnicam na račun svojih dolgov v dobi 21 mesecev 73 milijonov, kar znaša krog osem odstotkov na leto. V istem času pa so isti denarni zavodi izplačali kmečkim vlagateljem 697 milijonov dinarjev, to je skoro 50 odstotkov vseh njihovih hranilnih vlog.

Po uradnih podatkih, ki jih je zbrala Privilegirana agrarna banka v drugi polovici leta 1932., naj bi znašali kmečki dolgovi okroglo 7 milijard dinarjev. Ti uradni podatki pa niso zanesljivi. Ugotovljeno je, da so mnogi v domnevi, da se bodo dolgovi črtali ali na kak drug način od

napadel. In tudi če bi bežala, bi ju lev dohitel, pruden bi mogla priti dovolj daleč.

Velbloda očitno še nista vznemirjena. Ker se je bal, da ne bi v strahu ob nenadnem napadu pobegnili, je stopil k njimi in jima zvezal noge. Tako torej ne bosta mogla niti. Hkratu pa jima je tudi zmašil ušesa, da ne bi slišala levjega rjovenja. S te strani je torej vse potrebno poskrbel.

Zdaj ostane le še Neli?

Ali naj jo pusti spati?

«Najbolje bo», si je mislil. «Utrujena je. Morda se niti zbudila ne bo. Jaz pa pojdem levo nasproti...»

Kakor si je rekel, tako je tudi storil. Vzel je puško in Nelin nož, ki ga je zagledal na tleh.

Rjovenje je prihajalo od južne strani.

Tja je krenil, toda oddaljil se je le toliko, da bi se bil lahko hitro vrnil k Neli in velblodoma, če bi bilo treba.

Še zmeraj se je oglašal lev in čedalje bliže.

Sodnik je napenjal oči, da bi ga v daljavi videl, toda noč je bila pretemna. Po rjovenju pa je sodil, da mora biti kvečjemu sto petdeset ali dve sto metrov daleč.

Bližal se je že naravnost. Morda še nekaj skokov in...

Tedaj se je Sodnik zadržal.

Kaj pa, če bo lev planil mimo njega naravnost proti Neli?

Kar streslo ga je.

Kako da ni prej na to pomislil? V kakšni nemarnosti je pustil svojo izvoljenko!

Kar so mu dale moči, je oblihtel nazaj.

Kraj, ki sta si ga Sodnik in Neli izbrala za počivališče, je bil prav za prav plitva kotlina, ki je bila le na južni strani nekoliko odprta. In prav v tej smeri se je bližal lev.

Zdelo se mu je, da čuje že njegovo sopenje, toda kmalu je spoznal, da se je zmotil. Bilo je sopenje obeh velblodov.

Ko bi bilo vsaj malo svetleje! Ko bi e vsaj malo videlo!

Toda naposled so se njegove oči le dočela navadile temi in kakšnih petdeset metrov daleč je zazabil mračno senco, ki se je gibala.

Pripravil je puško in jo dvignil k očesu. Nametil je na zver.

Mogočna risanica je dovolj močna, da bo ubila leva, če ga bo dobro zadela, ali pa ga vsaj onemogočila za boj.

Lev je mogel biti le še kakšnih dvajset korakov daleč. Dobro je razločil njegove obrise.

Zdaj ali nikoli!

Zver je obstala in se pripravila za skok.

Tedaj je Sodnik pritisnil na petelina.

Pk!

Samo rahel, komaj slišen pok in nič drugega. Naboj je moral biti neraben.

Sodnika je zabezelo.

Kakor blisk mu je šinilo po glavi:

Zdaj ni več časa, da bi hitro poiskal nov naboj.

Kaj naj stori?

Z obupno kretnojo je zagrabil dolgi nož, ki ga je imel privezanega ob pasu, in se pegal naprj.

Lev je moral videti, da ga skuša nekdo napasti. Sredi zaleta je presenečen obstal. Takšno predrznost še ni doživel in to je tudi Sodniku rešilo življenje.

Trenutek nato sta se Sodnik in lev valjala po tleh. Sodnik je začutil na svojih ramenih dve mogočni šapi, ki sta mu obleko kar posneli. V mraku je za trenutek zagledal velike, bela zobe, zadihal levovo vročo, sardečo sapo, potem pa se mu je zdelo, da mu je rdeč zastor iznenada zakril vse. Kakor besen je v obupnem boju suval, suval. Nekaj toplega, mokrega je začutil na obrazu. Kri. Čigavo? Svojo? Levovo? Rane so ga pekle in bolele, toda za to se ni menil. Zver se je valjala z njim po tleh, iskala karkoli, kamor bi se bila lahko zagrizla, toda povsod je našla samo na Sodnikov nož. Besno se je otesala, rjovela, hlajstala.

Neli se je zbudila. Izprva ni vedela, kje je in kaj se godi okoli nje. Toda v trenutku je spoznala položaj. Kriknila je in planila pokoncu.

«Mirko! Mirko!»

Kakor v megli je slišal Sodnik ta glas. In prav ta glas mu je bil rešitev. Zavest, ki ga je že zapuščala, se mu je vrnila in z njo vred trezna presoja.

Videl je, da zver čedalje slabotneje napada, da se celo poskuša umikati. Še enkrat je zbral vse svoje moči. Hitro se je zavalil po nekoliko nagnjenih tleh. Kakor bi ga bilo nekaj vrglo kvišku, je planil na noge.

Zver, ki je videla, da se je umeknil, se je s poslednjimi močmi pognala nadenj. V poslednjem tre-

Glavni obrisi lovske uredbe za dravsko banovino

Ob koncu zasedanja banovinskega sveta naše banovine je načelnik gozdarskega odseka inženjer Šivic prečital osnutek lovske uredbe, kakor ga je uredil poseben odsek banovinskega sveta.

Uredba predpisuje med drugim, da se mora dražba lova vršiti najkasneje štiri mesece pred potekom veljavne zakupne pogodbe. Oglaš dražbe se mora pravočasno sporočiti banovinski zvezi lovskih društev in objaviti najkasneje petnajst dni pred dražbo v Službenem listu. Število zakupnikov in podzakupnikov lova je omejeno. Družbe so dopustne le v razmerju, da pridejo na prvih 500 ha največ trije člani, na vsakih nadaljnjih polnih 500 ha lovne površine pa po en sam družabnik. Vendar pa taka družba v nobenem primeru ne sme imeti več ko 12 družabnikov.

Kdor osem dni po preteku lovopusta razpošilja, nosi, razstavlja, ponuja ali prodaja divjačino, mora na zahtevo nadzorstvenih organov dokazati njen izvor s potrdilom ali pa z dokazilom, da je divjačina iz hladilnice. To velja posebno za trgovinska in obrtna podjetja kakor tudi za vse vrste gostilniških podjetij in za vse, ki osem dni po preteku lovopusta v javnih lokalih navajajo divjačino v jedilnih listih in jo prodajajo kot pripravljeno jed. Najkasneje po preteku osmih dni od dneva, ko se prične lovopust za dotično vrsto divjačine, ki se vloži v hladilnico, mora lastnik hladilnice predložiti občemu upravnemu oblastvu I. stopnje izkaz divjačine, ki jo ima v hladilnici, da se uradno opremi s plombic. Plombiranje se izvrši v prisotnosti lastnika hladilnice. Ako hladilnica ni na sedežu občega upravnega oblastva I. stopnje, je posel plombiranja poverjen občini. Ban lahko na prošnjo oprosti od predpisanega plombiranja gostilničarje, ki uporabljajo hladilnice za shranjevanje divjačine samo za lastno uporabo in divjačine iz hladilnice ne dajejo drugam v promet.

Izmed zverjadi, naštetih v zakonu o lovu, se v dravski banovini zatirajo volkovi in divje mačke, izmed nezaščitenih škodljivih divjačine pa divje svinje, lisice, jazbeci in dehorji. Gonje se oblastveno odreja samo na divje svinje in volkove. Za gonjo mora dati občina na zahtevo občega upravnega oblastva I. stopnje potrebno šte-

vilo lovcev in gonjačev, starih nad 18 let. Za strelce se smejo pozvati le oni, ki so v posesti orožnega lista; lovska karta se ne zahteva. Gonjo vodi v lovstvu izvežbana oseba, ki jo imenuje obče upravno oblastvo I. stopnje. Nagrade za po-

končevanje divjih svinj in volkov se izplačujejo iz sredstev banovinskega lovskega sklada ter jih priznava ban. Za divjo svinjo, težko nad 80 kg, se plača nagrada 150 Din, za težko pod 80 kg 100 Din, za mladiča pri sescu 50 Din, za volkuljo

Ponos

perice in gospodinje je lepo, belo perilo, ki ga dá le

Riviera - terpentinovo milo

Zahtevajte ga povsod!

Sven Elvestad:

2

PEST

Kriminalni roman.

(Iz norveščine prevedel J. M.)

Krag je prikimal in si nekaj zabeležil na papir. «Ali je mrtev?» je vprašal.

«Ne vem, kaj bi rekla», se je glasil odgovor. «Že več dni je odsoten, in sicer je izginil na čuden način.»

«Ali je bil morda vaš podnajemnik?»

«Da. Stanujemo v Oskarjevi ulici. In ker je naše stanovanje preveliko za naše skromne potrebe, oddajamo eno opremljeno sobo. Pred nekaj meseci je prišel gospod Brandt, tako se imenuje, k nam in vprašal, ali bi mogel dobiti sobo. Ker je bil videti zelo dostojen in miren mož, smo ga brez oklevanja vzeli v sobo. Vselil se je takoj.»

«Preden nadaljujete,» jo je prekinil Krag, «vas prijazno prosim, da mi opišete moža.»

«Prav rada. Štel bo kakšnih 50 let, morda tudi manj. Njegov obraz je kazal znamenja hudih duševnih bolečin in skrbi. Nosi črno vlasuljo, a ima močno osivelo brado. Največkrat je nosil temno-sivo dolgo suknjo, širokokrajen klobuk in palico z dolgim belim ročajem, ki je bil menda iz slonove kosti. Natančneje pa ga ne morem opisati, ker sem ga le redko videla.»

«Ali je mnogo hodil okrog?» je vprašal Krag.

«Ne, nasprotno. Podnevi je bil skoro zmerom doma v svoji sobi. Zdelo se je, kakor bi se bil bal dnevene svetlobe. Zvečer pa je vedno zapuščal sobo in ostajal navadno po nekaj ur odsoten. Včasih ga tudi vso noč ni bilo nazaj. Obiskoval ga ni nihče. Sploh nam je bil naročil, naj ga zatajimo, če bi ga kdo iskal. Bil je tih, skromen podnajemnik, ki smo bili z njim prav zadovoljni. Nastopal je kot izobražen mož in ni nasproti nam nikdar sitnaril zaradi stanovanja.»

«Ali je jedel v svoji sobi?» je vprašal Krag.

«Da, zmerom. Naša služkinja mu je prinašala kosilo in večerjo. Zadnja je sestajala vedno iz kruha, sirovega masla, mrzlega mesa in kozarca mleka. No, zdaj pa bi vam povedala posebnosti iz zgodbe tega moža.»

Pred nekaj dnevi, vem natančno, da je bilo 6. marca, je pozvonil Brandt zvečer ob 20. iz svoje sobe. Naši služkinji smo bili dali dopust in morala sem sama k njemu. Sedel je za mizo in pisal. Vprašala sem ga, kaj želi. Rekel je, naj mu služkinja kakor po navadi prinese mleko. Ko pa je slišal, da služkinje ni doma, je izjavil, da pojde sam ponj, ker že tako mora ven po znamke za pisma. Ponudila sem se, da mu že jaz to oskrbim, a je moja ponudbo v svoji skromnosti odklonil. Prinesla sem mu torej majhno kanglo, ki jo je vzel s seboj. Mlekarna je nasproti našemu stanovanju. Pol ure je poteklo, a Brandt so še ni vrnil. Začela sem se vznemirjati, ker sem si mislila, da odrasel mož pač ne more ho-

dit s pločevinasto kanglo po ulicah. Brandt pa se ni več vrnil. Nisem ga od tistega časa več videla. To se mi zdi zelo čudno. Čisto določno čutim, da mora tole, kar sem povedala, zelo zanimati policijo.»

«Res je tako,» je odgovoril Krag, «vaši podatki so izredne važnosti za nas. Dovolite, da vas še malo izprašam. Ali je dobival Brandt mnogo pisem?»

«Ne, prav nič. Ne pisem ne brzojavk. Tudi ni po njem povpraševal nikdar noben človek. Sam pa je zelo pogosto pisal pisma. Vsak večer je nesel tri ali štiri na pošto.»

«S čim se je pečal?»

«Kolikor sem mogla opazovati, ni imel nikaškega določenega opravila. Pisal je pisma ali pa korakal po sobi sem in tja. Zdelo se mi je včasih, kakor da komaj čaka na nastop noči.»

«Ali je plačeval točno?»

«Zmerom. Imel je dovolj denarja.»

«Še nekaj: ali je imel tistega večera, ko je izginil, svojo palico s seboj?»

«Ne, ta sloni še zmerom v kotu njegove sobe. Drugikrat ni nikdar zapustil sobe brez nje. Prav to je, kakor mislim, eden izmed dokazov več, da ni nameraval dolgo izostati. Razen tega je imel mleko s seboj.»

«Mleko? Kanglo za mleko mislite.»

«Da, mleko v kangli. Povprašala sem v mlekarni in izvedela, da je res kupil liter mleka. Od nas je samo nekaj korakov do trgovine, kjer je

Ženske!

Pranje s SAMORAD pralnim praškom Vam bo v veselje, bleščeče belo perilo Vaš ponos!

Zahtevajte odločno

Samorad pralni prašek

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na mariborskem živinskem sejmu so prodajali za kilogram žive teže: volí, d-beli po 2,50 do 3,50 Din, polčebeli po 2 do 2,25, plemenski po 2 do 3, bikí za klanje po 2,50 do 3, krave debele po 2,25 do 2,75, plemenske po 2 do 2,25, krave za kobasjarje po 1,25 do 1,50, molzne krave po 2,25 do 3, breje krave po 2,25 do 3, mlada živina po 2,75 do 3,50, teleta po 3,50 do 4 Din.

SVINJE. Na mariborskem svinjskem sejmu so prodajali prasca, 7 do 9 tednov stare, po 140 do 160 Din, 3 do 4 mesece stare 200 do 220, 5 do 7 mesecev stare 400 do 450, leto stare po 500 do 600 Din; kilogram žive tež po 4 do 5 Din, mrtve pa po 6,50 do 8,50 Din.

HMELJ. Pri stalnem povpraševanju se cena istoškemu hmelju giblje na visini 2400 do 2425 evroslovenskih kron za 50 kg. Zaloga so že prav majhne.

Sejmi

14. februarja: Beltinci, Bučka, Kozje, Rogatec, Cerknica, Črmošnjice, Lesce, Moravče, Žubina;

21. februarja: Laško, Slovenska Bistrica, Višnja gora;

27. februarja: Ig;

28. februarja: Soštanj, Toplice pri Novem mestu; 1. marca: Konjice, Krka, Marenberg (samo za živino), Nova vas na Blokah, Planina pri Sevnici, Velike Poljane.

DOPISI

HUM PRI ORMOZU. (Smrtna kosa.) V nedeljo 10. t. m. je na Humu umrl najmanj g. Filip Balažič. Pokojnik je bil najstarejši kamenar v

humskih kamnoomih in je bil dolgih 36 let drvar humske osnovne šole. Vse svoje življenje je bil pošten in delaven. Čez deset let je prav pridno in z največjim veseljem čital «Domovino», za katero je, čeprav siromak, po možnosti redno plačeval naročnino. Da je bil povsod priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili številni občani. Ob odprtju grobu mu je v slovo izpregovoril mizarški mojster g. Jožko Velnar iz Ormoža. Zaljučča žena, šest otrok in devet vnukov se prav lepo zahvaljujejo gospodu govorniku in vsem, ki so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti. Bog plačaj vsem! Naj mu bo lahka domača zemlja!

LJUBNO OB SAVINJI. (Smrtna kosa.) Pred dnevi smo Ljubenci spremlili k večnemu počitku na Rosulje tržana posestnika g. Franca Ermenca. Dolga vrsta v žalnem spremstvu je pričala, kako je bil rajnik priljubljen. Ko so naši peveci zapeli ob njegovem grobu žalostinko in ko se je sklonila gasiška zastava v zadnji pozdrav, ni ostalo nobeno oko suho. Pokojnik se je rodil na Ljubnem 2. decembra 1862. Zvest običaju svojih prednikov je tudi on kot zastaven miadenič zgodaj zgrabil za veslo in se oprjel splavarskega poklica. Zaradi svoje častiljive starosti je spadal še v tisto splavarsko gardo, ki je vozila splave po ozemlju štirih držav do daljnega Kalafata v Rumuniji in se vračala domov preko Madžarske. Svoj «flos» je popeljal celo 16krat v Kalafat in šestokrat v Srbijo. To je zaradi svoje krepke postave z lahkoto zmogel. Z dobrim gospodarstvom si je pridobil lepo imetje. Ni pa koristil samo svojemu domu, ampak deloval tudi vsemu kraju v prid, in sicer 40 let kot občinski odbornik in prav veliko v trškoupravnem

odboru kot «trški rihtar». Kakor je bil skozi vso življenje zvest naprednim načelom, tako je bil zvest tudi svojemu priljubljenemu časopisu «Domovini». Ni bil samo njen čitatelj, temveč tudi vnet propagator, saj ji je pridobil nad 50 novih naročnikov v našem kraju. Upravništvo ga je v priznanje ponovno nagradilo z lepimi knjigami, ki jih je zelo rad čital. V četrtek 14. februarja zvečer je bil še kakor vselej poln zdravega humorja med nami in o kaki višnji bolezni ni bilo sledu. Zato nas je v petek zjutraj tembolj presunila vest o njegovi nenadni smrti. Ob dveh ponoči ga je zadela srčna kap in s tem napravila vrzel med nami in veliko žalost v naših srcih. Blag mu spomin!

MALA NEDELJA. (Smrtna kosa.) V visoki starosti nad 80 let sta nas zapustila posestnika Filipičeva iz Radoslavcev in Matjaž Potočnik iz Bučkovec. Oba sta bila splošno priljubljena. Naj počivata v miru! Preostalim naše sožalje!

MOJSTRANA. (Smrtna kosa.) V soboto je preminil g. Jože Baštole, hišni posestnik in pekovski mojster. Pokojnik je bil dober gospodar, neuklonljiv naročnjak, vnet podpornik raznih društev, ustanovni član Sokola na Jesenicah in član Sokola za Dovje-Mojstrano. Bil je eden od starih mojstranske nacionalne garde. Kako je bil pokojnik spoštovan, je pričal njegov pogreb, ki se je vršil v ponedeljek izpred hiše žalosti v Mojstrani. Bodi znanejnemu možu ohranjen svetel spomin!

SV. ANA V SLOVENSKIH GORICAH. Letošnji dolgi predpust je napravil v naši župniji dosti korajže za vstop v zakonski stan. Prav pridno so ženijo in možijo. Vsem prav iz srca želimo, da bi bili tudi srečni in zadovoljni! — Sokolska četa je

je zdaj pa zdaj k nam, ta gospod Brandt, in kupil mleko, kadar ni bilo služkinje doma, da bi poslal ro. Bil je zmerom zelo tih. Na vprašanja, ki sem jih stavljala, je zmerom tako napol odgovarjal. Ko je bil zadnjič tukaj, se je obnašal prav tako kakor zmerom. Zahteval je liter mleka, in ko sem ga pri nalivanju nekaj vprašala, je komaj rekel nekaj besed. Dobil je svoje mleko in tiho zapustil mlekarno. Od tistega časa je izginil, kakor pravijo. Bil je čuden človek.

Krag je opazoval prostor. Bil je v navadni majni mlekarni. Veliko okno, v katerem je bilo izloženo nekaj krožnikov s kolači in bonboni, je držalo na cesto. Vprašal je:

«Ali je bil tistega večera, ko je bil zadnjič pri vas, še kdo drug z njim tu v mlekarni?»

«Ne, čisto sam je bil.»

«Bilo je okrog 20. ure, kajne?»

«Da, tako približno. Spominiam se, da sem se pripravljala na to, da zapustim mlekarno. Ob četrtni na 21. uro me navadno zamenja sestra.»

«Kakor vidim, stoji tik pred vašo hišo cestna svetilka.» je rekel Krag in pokazal na cesto.

«Da, in zavoljo tega je naša mlekarna zvečer zelo svetla.»

«Kajne, da se od znotraj prav dobro vidi na cesto, kdo gre mimo?»

«Da, da, res je.»

«Ali ste morda opazili, da je Brandt kdaj zunaj, ko je zapustil mlekarno?»

«Ne, na to nisem pazila. Toda se je še enkrat vrnil.»

«Vrnil se je ...?»

«Da, Ko je stal s svojim mlekom na pragu, se je zdajci obrnil in me vprašal, ali imam znamke. Zanikala sem na vprašanje, ker znamk seveda ne prodajamo.»

«Kaj se vam to vprašanje ni zdelo čudno? Če je tolikokrat prišel k vam kupovat mleko, je moral vendar vedeti, da ne prodajate znamk.»

«Prav za prav bi to moral vedeti. Zdal, ko ste me na to opozorili, se tudi meni zdi ta reč čudna. Stal je že nekaj časa v naši trgovini, gledal pred sebe in mrmral: 'Tako, vi torej nimate znamk.' Potem je šel.»

«Gledal je pred sebe, pravite. Ali ni zrl skozi okno na cesto?»

«Da, da, njegove oči so bile uprte proti oknu.»

«Ali si lahko mislite, da je morda videl, ko je šel prvič iz vaše trgovine, v svetlobi cestne svetilke nekoga in se hitro obrnil, da bi se izognil človeku, ki ga ni maral srečati?»

«Da, to bi bilo verjetno.»

«Ali niste opazili, da je zunaj naletel na nekoga, ko je šel zadnjič od vas?»

«Ne, na to nisem pazila.»

Krag je zapustil mlekarno globoko zamišljen

Ko je prišel v svojo pisarno, je vso zadevo premislil od prvega začetka do konca. Bilo mu je jasno, da ima opravka z zagonetno zgodbo. Naj-

prej oba roparska napada, ki sta se zgodila na istem mestu. Potem zgodba tvorniške delavke s skrivnostnim Brandtom tudi na istem prostoru. Naposled pa uganka, zakaj je Brandt tako nenadno izginil.

Ali so vsi ti dogodki v zvezi? In če so v zvezi, v kakšni so? Ali je Brandt izginil na zločinski način? Ali so ga ubili? Ali pa morda še živi?

Detektiv si je moral priznati, da ves čas svojega delovanja še ni imel tako zapletenega primera.

Ko je še o vsem tem premišljal, mu je eden izmed uslužbencev sporočil, da so pravkar nekoga zaprli in da bi ga utegnili novi ujetnik zanimati.

Krag je odhitel v stražnico. Med potjo pa je srečal dva stražnika. Na njunih oblekah so se poznali sledovi hude borbe.

IV.

Na klopi je ležal zvezan razcapan mož. Krag je stopil bliže in spoznal v njem potepuha in pretepača, ki je bil policiji že znan. Obraz zvezanega je bil krvav in močno otekel. Z divjim sovraštvom je možak pogledal detektiva; slovečega policista je očitno takoj spoznal.

«Poročilo!» je Krag naglo zaklical. «Hitro mi dajte poročilo!»

Eden izmed stražnikov ga je še pisal. Krag je pograbil papir in se hotel brati:

(Dalje prihodnjic.)

NE PRESOJAJTE

vrednosti blaga samo po ceni, ampak tudi po kakovosti. Zaradi tega se Vam priporoča, da pišete še danes Trgovskemu domu Stermecki po ilustrirani cenik, v katerem najdete razne čevlje za moške, ženske in otroke v velikanski izbiri in po zelo znižanih cenah. Otroški čevlji 16 Din, ženski čevlji iz boksa 65 Din, moški čevlji iz boksa 65 Din itd.

CELJE št. 97

Kar ne ustreza se zamenja ali vrne denar.

19.10: pravna ura (dr. Knaflič); 19.30: nacionalna ura; Stevan Nemanja (profesor Stanojević iz Beograda); 20.00: čas, jedilni list, program za srečo; 20.10: koncert pevskega društva «Save»; 21.10: radijski orkester, vmes čas in poročila; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 27. februarja: 12.00: Ti prešmentane citre (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, baletna godba na ploščah; 18.00: plošče po željah; 18.30: pbgovor s poslušalci (profesor Prezelj); 19.00: Sokolsko imenjanje (Dušan Podgornik); 19.20: čas, jedilni list, program za četrtek; 19.30: nacionalna ura; zgodovina sloga našega naroda (profesor Popović iz Beograda); 20.00: klavirski koncert profesorja Viktorja Urbančiča; 20.00: Fantje na vasi; 21.30: immelkvintet Triglav; 22.15: čas, poročila; 22.30: slovenska umetna pesem na ploščah; 23.00: esparto; Smuški tereni v Sloveniji (dr. Reya).

Četrtek, 28. februarja: 12.00: veliki simfonični orkester na ploščah; 12.50: poročila; 13.00: čas, kapele in vesele pesmi na ploščah; 18.00: Polka je skazana (plošče); 18.20: smučarska ura Ljubljane; zimskosportne zveze; 18.50: srbohrvaščina (dr. Mško Rupel); 19.20: čas, jedilni list, program za petek; 19.30: nacionalna ura; Politični pregled (Dunić iz Beograda); 20.00: prenos iz Beograda; 20.00: čas, poročila; 22.15: radijski orkester.

Petek, 1. marca: 11.00: šolska ura: O jugoslovanski glasbi (Emil Adamić); 12.00: Odmevi s hajnskega otočja (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, jugoslovenska orkestralna glasba na ploščah; 18.00: Kultura starih narodov (Franc Terseglav); 18.20: radijski orkester; 18.40: literarna ura: O literarni kritiki (profesor Fran Vodnik); 19.00: radijski orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura; 20.00: koncert za tri flavte, vmes bo pela Zorka Levičnikova; 21.30: čas, poročila; 21.50: radijski orkester.

Sobota, 2. marca: 12.00: svatba in ples (plošče); 12.50: poročila; 13.00: čas, odlomki iz zvočnih filmov (plošče); 18.00: radijski orkester; 18.15: Aktualnosti (Ludovik Mrzel); 18.30: radijski orkester; 18.50: francoščina (profesor Prezelj); 19.20: čas, jedilni list, program za nedeljo; 19.30: nacionalna ura; 20.00: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.20: prenos dobrodelne akademije mestnega načelnstva iz Uniona; 21.00: slovenska narodna pesem na ploščah; 21.15: internacionalni prenos iz Ljubljane. Koncert pevskega zbora Glasbene Matice pod vodstvom opernega direktorja Mirka Poliča; 21.45: čas, poročila; 22.00: nadaljevanje prenosa iz Uniona.

ZANIMIVOSTI

× **Hud potres v Grčiji.** Dne 18. t. m. dopoldne so v Solunu začutili kratek, toda močan potres. Domnevali so, da je bilo središče na Kalkidiku in da je moral potres povzročiti precejšnjo škodo. Res je okoli poldneva prejel generalni guverner nujno brzojavko od kalkidiškega načelnika, da so občutili po vsej njegovih pokrajini močan potres, ki ga je spremljalo podzemsko grmenje. Potres je trajal okoli 15 sekund. Posebno močan je bil v Jerisu, Arneji in Palehori. K sreči ni bilo človeških žrtev. V Arneji so se porušile tri hiše, v Palehori ena, mnogo hiš pa je seveda poškodovanih. Prebivalstvo na polotoku Kalkidiku je prestrašeno, ker se spominja strašnega potresa iz leta 1932. Kljub hudemu mrazu je zapustilo domove ter pobegnilo na prosto. Popoldne je guverner prejel drugo brzojavko iz občine Tahiarhona, da je bil tudi tamkaj močan potres, trajajoč okoli 20 sekund, ki je poškodoval mnoge hiše in povzročil, da so prebivalci pobegnili na okoliška polja. Generalni guverner Makedonije je obvestil o novi nesreči predsednika, vlade v Atenah ter je bil na polotok Kalkidike poslan guvernerjev tajnik, da pomiri preplašene prebivalce in jim nudi potrebno pomoč.

× **Pojoč je šel v smrt.** V Orleansu so pred dnevi obesili zaradi nekega hudega zločina na večletih 28letnega pevca Louisa Neua. Ko je stopal pod vešala, je pel neko romanco in plesal vse do zad-

njega trenutka, dokler mu ni vrv okrog vratu ugasnila življenja.

× **Cenen avtomobil.** V Berlinu je bila otvorjena velika avtomobilska razstava, ki je vzbudila veliko zanimanje zlasti zaradi novega ljudskega avtomobila, ki ga je napovedal sam Hitler. Avtomobil bo tako poceni, da si ga bodo lahko omislili tudi srednji sloji; stal ne bo več kakor srednje motorno kolo. Mimo tega bodo dobili lastniki takih avtomobilov še posebne olajšave.

× **Muhasta zima v Rusiji.** Po silnem mrazu, ki je trajal skoro tri tedne in je pritisnil živo srebro na 40 do 50 stopinj pod ničlo, je zdaj v zapadni Rusiji nastopilo za to dobo nenavadno toplo vreme. Zadnje dni je bilo v Kavkazu 20 stopinj nad ničlo. Ta nenadna vremenska izprememba je imela za posledico naglo tajanje snega. Posledica tega je bila, da so vse reke silno narasle. Reki Kura in Araks sta prestopili bregove in poplavlili ogromna zemljišča. V pokrajini Krivanju je okrog 40 naselbin izginilo v vodi. Prebivalstvo v velikem strahu zapušča svoje domove in išče zavetjča v višjih pokrajinah. Vlada je mobilizirala vse bližnje garnizije in vse prebivalstvo, da z vso naglico grade obrambne nasipe. Ves napor pa je bil dosedaj zaman. Voda prodira s tako silo, da je zasilne nasipe sproti porušila. Nad 50.000 ljudi je brez strehe.

× **Sin je govoril po radiu z umirajočo materjo.** V Melbournu je umirala te dni stara ženica, ki je izrazila željo, da bi še enkrat rada slišala glas svojega sina. Sin pa je bil ta čas v Sydneyu. Toda zdravnik si je znal pomagati. Telefoniral je v Sydney in prošil, naj bi sin stopil pred mikrofonsko postajo. Umirajoča mati je potem skozi zvočnik začula nekoliko pomirjajočih besed svojega sina. Kmalu nato je izdihnila.

× **Dva vlaka petroleja v ognju.** Blizu Konstance na Rumunskem sta trčila dva tovorna vlaka, ki sta vozila petrolej. Sunek je bil tako silen, da je več vagonov skočilo s tira in se prevrnilo. Petrolej je takoj začel goreti. V velikih gorečih rekah se je valil petrolej po progi in po njivah in travnikih. Železniški promet so zaradi tega morali ustaviti. Na pomoč je prihitelo vojaštvo, ki je izkopal jarke in nasipe, da je zaprlo pot gorečemu petroleju, v sosednje vasi. K sreči je eden izmed obeh strojevodij bil tako priseben, da je naglo odklopil goreče vagon od vlaka in odpeljal še nedotaknjene vagonne na varno.

× **Ob luninem svitu je prepovedana ljubezen.** V krepostnem mehiškem mestu Chihuahuan so vzeli trdo na pikó mladino. Prepovedali so fantom

in dekletom uživati ob luninih nočeh sladkosti ljubezni. Če zasačijo po 10. uri zaljubljen parček v parku ali kjerkoli, ga policija takoj aretirajo. Zaljubljenec pa ne kaznujejo z denarno globo ali z zaporom, temveč z zakonsko zvezo. «V imenu zakona,» zarahni komisar, «sta mož in žena! Nobeni protesti ne pomagajo, nič ne zaležejo solze, omedlevanje in ogorčenje. «Prej bi bili omedleli, gospodična,» pravi komisar mladi ženi. «V zakonu se boste lahko jezili,» potolaži mladega moža. «Saj zato je na svetu zakonska zveza, da se človek lahko pošteno prepira in jezi.» Nič ne pomaga skrivati se v grmovju ali temnih ulicah, policija ima močne električne svetilke, ki najdejo vsak še tako dobro skrit parček.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Med prijateljicami.

Zora: «Prepričana sem, da me bo vzel Branko samo iz ljubezni.»

Mira: «Zakaj pa ne! Vera je tudi siromašna in grda, pa se je vendar omožila...»

Ni mogoče.

Klobuštrinka se je vrnila iz post-dovajanje za službo.

Klobuštrin: «No, ali nisi dobila služkinje?»

Klobuštrinka: «Ne.»

Klobuštrin: «Zakaj ne? Ali ni bilo nobenih deklet, tam?»

Klobuštrinka: «So bile, pa smo jih pri nas že vse imeli...»

Tolažba.

Bolnik: «Vi torej upate, gospod zdravnik, da mi boste vrnili zdravje?»

Zdravnik: «Seveda, o vaši boleznii imam obilno izkušnje. Imam bolnika, ki ima isto bolezen in ga zdravim že deset let.»

Listnica uredništva

Društvu kmetijskih strokovnjakov in drugim prizadetim. V zadnjem času smo dobili od več strani rokopise, ki so bili nečitljivi. Ker ne moremo prečitati, tudi ne moremo objaviti. Torej ni naša krivda. Prosimo vse člene sodelujoče, da pišejo razločno in da pišejo med vstavi mnogo praznega prostora. To ne velja samo za pisanje z roko, nego tudi za pisanje s strojem.

Sorica. Boljše, če se ne objavi.

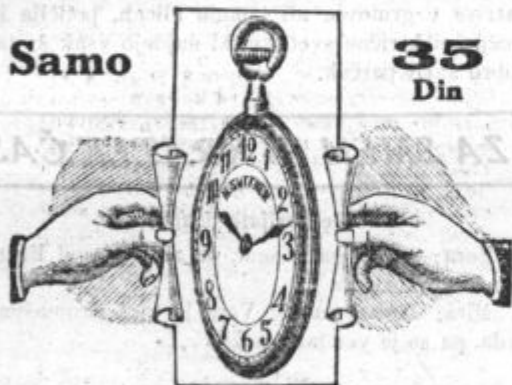
Ali trpite na tej boleznii nog?

Prvi znaki so večno rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, razpokana ali luskinasta z neudobno srbečico, ali pa je bela, odebelela in neprijetnega vonja. Premotrite noge takoj zvečer. Če najdete le enega od teh znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kisik ter dajo vodi videz neposnetega mleka. Ko pomosite noge v to mlečno kopel Saltrata, prodre kisik v znojnice in naglo uniči parazite gnojnega lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirijo in zdravijo utrujene noge in pa noge, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omehčajo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Samo

35 Din

Št. 5012, kovinasta Anker remontoir, lepo ohišje, pravi švicarski stroj. . . . . Din 35.—

Št. 5017, ista z radio svetlobnim kazalnikom in kazalci . . . . . Din 45.—

Št. 5030, zelo fina, posebna tanka Anker remontoir, chronometer AXO, točno iduća, elegantna, ohišje iz krom-nikla . . . . . Din 135.—

H. SUTTNER Ljubljana 6

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Cenik zastoj in poštine prosto.

60.- DIN. 138.- DIN. 69.- DIN.

Brezplačen POUK IGRANJU

Zahtevajte brezplačen katalog.

MEINEL & HEROLD DZ. ZAL. MARIBOR št. 104 TOVARNE GLASBIL

Najlepše ure življenja

preživi človek, kadar čita napete romane, ko pošlje svoje misli v čudovit svet fantazije in se tako popolnoma odtrga od vsakdanjih skrbi. Romani iz «Jutrove» knjižnice so zato najbolj učinkovito sredstvo za odmor duha, njegovo pomladitev in splošno pomiritev. Vse skrbi, ki nas tarejo često le zaradi naše črnoglednosti na življenje, se ob interesantnih dogodkih, zapletljajih in razvozljajih v teh romanih razblinijo v nič. Močni in borbeni se spoprimejo zopet z neprilicami vsakdanjega življenja.

Privošči si jih vsakdo!

Tek. št.	Naslov knjige	Broš.	Vež.
1.	Blagajna velikega vojvode	Din 8—	Din 14—
2.	Lucifer	" 8—	" 14—
3.	Tigrovi zobje	" 8—	" 14—
4.	Pater Kajetan	" 8—	" 14—
5.	Zvestoba do groba	" 8—	" 14—
6.	Onkraj pragozda	" 8—	" 14—
7.	Misterija	" 8—	" 14—
8.	Razpad carstva	" 8—	" 14—
9.	Roman treh src	" 8—	" 14—
10.	Rdeča megla	" 8—	" 14—
11.	Hektorjev meč	" 8—	" 14—
12.	Papežinja Fausta	" 15—	" 20—
13.	Lov na ženo	" 10—	" 15—
14.	Ugrabljeni milijoni	" 15—	" 20—
15.	Milijonar brez denarja	" 8—	" 14—
16.	Železna cesta	" 15—	" 20—
17.	Rdeča kokarda	" 15—	" 20—
18.	Zlati panter	" 10—	" 15—
19.	Seržant Diavolo	" 15—	" 20—
20.	Belfegor	" 15—	" 20—
21.	Možje	" 15—	" 20—
22.	Gusar v oblakih	" 15—	" 20—
23.	V krempljih inkvizicije	" 25—	" 32—
24.	Do Ohrida in Bitolja	" 6—	" 6—
25.	Gostilne v stari Ljubljani	" 6—	" 6—
Vseh 25 knjig		Din 258—	Din 390—

Poština znaša: za 1 knjigo Din 2—, za 2 knjigi Din 5—, za 3 knjige Din 4—, za 4 knjige Din 6—, Od 5 knjig do 9 knjig Din 8—, za 10 knjig Din 10—, za 25 knjig Din 20—.

PRI ODJEMU VSEH KNJIG SE PO 10 % POPUSTA.

Knjige naročite pri upravništvu „Jutra“ v Ljubljani.

MALI OGLASI

50 Brinovo olje kupimo po ugodnih cenah. Alko, Ljubljana (Kolizej).

Večstanovanjska hiša v mestu Šoštanj se prodaja ob ugodnih pogojih. Pojasnila daje Ana Uršič, Celje, Pred grofijo št. 7. 55

Dva šivalna stroja naprodaj. Krojaški za 1200 Din in ženski, ki tudi veže, za 1000 Din. Ljubljana, Kladezna ulica št. 26. 56

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, telefon 38-10. 45-16. 49

Sadna drevesca, lepa, pravilno vzgojena, glede pristnosti vrst strogo zajamčena, nudi zelo ugodno: Drevesnica Gabrijel Koren, št. Ilj, pošta Velenje. 27

Parne pekovske peči in stroje postavlja «Tehna» v Ljubljani, Mestni trg št. 25. Zastopnike sprejema v vseh krajih. 20

Dobre smuške obleke, modre in rjave, za gospode in dame, se dobivajo po 345 Din pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 3

Kdor oglašuje, ta napreduje!

GOLŠA, DEBEL VRAT

je obolenje ščitne žleze, ki je je treba pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v njegovi funkciji kot zaščita proti strupom vse bolj ovira, zaradi česar nastopijo zelo neprijetni, a često tudi nevarni pojavi. Zdravniška znanost je ugotovila, da delujejo soli, ki vsebujejo jod, izredno dobro pri raznih oblikah golše. Mnogostevilni bolniki so ugotovili pri uporabi zelo preprostega

DOMAČEGA ZDRAVLJENJA S PITJEM nagel in povsem neškodljiv vpliv na bolezen. Vsakdo, ki ima golšo ali debel vrat ali otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, ki jo pošljemo

VSAKOMUR BREZPLAČNO.

Zadošča dopisnica. Poštno zbiralno mesto: Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 91.